

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-12-08
Besvaras senast
2021-12-15 kl. 12.00

Till statsrådet Lina Axelsson Kihlblom (S)

2021/22:497 Pedofildebatten och manlig personal i förskolan

Könsfördelningen bland de anställda i förskolan är fortsatt mycket ojämn; drygt 4 procent av de anställda som arbetar med barn är män. Andelen har varit i stort sett konstant under de senaste tio åren. Andelen män som arbetar i fristående förskolor är högre än i kommunala förskolor: 6 procent respektive 4 procent. Vidare avslutar vissa år så få som 50 procent av de manliga eleverna sin förskolläraryrkesutbildning.

Flera män som intervjuats av olika forskare och reportrar beskriver baksidorna med att vara man i förskolan. De ifrågasätter varför de får rollen som vaktmästare som ska byta glödlampor när detta lika gärna kan göras av de kvinnliga förskollärarna. De upplever också att de är väldigt synliga som män i förskolan; att särbehandlas av kolleger, chefer och föräldrar kan upplevas både positivt och negativt.

Men det jobbigaste som männen lyfter fram är att förhålla sig till att bli betraktad som en presumtiv pedofil och att hantera den rädsla, ilska och risk som det för med sig.

I mitten av 1990-talet svepte en våg av polisanmälningar mot anställda män i förskolan in. Tonläget var så högt att det till och med ifrågasattes ifall män borde få arbeta i förskolan över huvud taget. Resultatet blev att andelen män i förskolan sjönk från 3,1 procent i början av 1990-talet till som lägst 1,9 procent år 1998, enligt statistik från Skolverket.

Sedan dess har andelen män åter kommit upp på samma nivå som tidigare. Men rädslan för pedofili i förskolan har hela tiden funnits där och har då och då flammats upp i debatten.

Männen i Skolverkets studier säger att de försöker att inte låta sig påverkas av pedofildebatten när det gäller relationen till barnen på deras arbetsplatser, men en av männen förklarar att oron sätter sig i bakhuvudet.

Rapporterna berättar att många av männen bygger upp ett eget säkerhetstänkande kring hur de ska agera mot barn, föräldrar och kolleger för att undvika misstankar. En del män undviker att ha barnen i knät, att delta i barnmassage eller att ligga intill något barn vid vilan. De vill ha dörrar öppna ifall de ska hjälpa ett barn på toaletten eller byta blöja. En del män nekar i

perioder till att göra olika arbetsuppgifter om de tror att det kan misstolkas.

Om en anmälan uppmärksammas i närheten av deras egen kommun eller i riksmidier skapar det ytterligare rädsla. Vissa män uttrycker oro över att en anmälan från en förälder, som kan vara ogrundad, riskerar att slå sönder hela deras yrkesliv och privatliv i en handvändning. För även om anmälningarna läggs ned är det svårt att rentvå sig från misstankarna. De nedlagda anmälningarna väcker sällan medialt intresse. Däremot lever hatet ofta sitt eget liv när anmälda män får sin identitet röjd på öppna forum på internet.

Med anledning av detta önskar jag fråga statsrådet Lina Axelsson Kihlblom:

Hur avser statsrådet att agera för att öka andelen manlig personal i den svenska förskolan mot bakgrund av den så kallade pedofildebatten?

.....

Michael Rubbestad (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch